

**Міністерство освіти і науки України
Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника
Навчально-науковий юридичний інститут**

Кохан Н.В.

**Актуальні проблеми трудового права:
методичні вказівки для забезпечення самостійної роботи
здобувачів заочної форми навчання
другого рівня вищої освіти магістр,
спеціальності 081 Право**

Івано-Франківськ, 2024

Рецензенти:

Кернякевич-Танасійчук Юлія Володимирівна – доктор юридичних наук, професор, завідувач кафедри судочинства Навчально-наукового юридичного інституту Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника;

Мороз Галина Василівна - кандидат юридичних наук, доцент кафедри трудового, екологічного та аграрного права Навчально-наукового юридичного інституту Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника;

Кохан Н. В. Актуальні проблеми трудового права: методичні вказівки для забезпечення самостійної роботи здобувачів заочної форми навчання другого рівня вищої освіти магістр, спеціальності 081 Право. Електронне видання. Івано-Франківськ : Навчально-науковий юридичний інститут Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, 2024. 46с.

Методичні вказівки розроблені на основі ОПП «Право» другого (магістерського) рівня та навчального плану Навчально-наукового юридичного інституту Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.

У вказівках включено програму навчальної дисципліни, теми і перелік питань, які виносяться на самостійне опрацювання, що не включаються до семінарських (практичних) занять, до них комплекс практичних завдань для кращого засвоєння здобувачами отриманих теоретичних знань, перелік нормативних актів та наукової літератури, яка може використовуватися як при опрацюванні теми, так й при написанні курсової (наукової) роботи.

Окремим розділом подаються методичні вказівки до написання та варіанти завдань для самостійної (домашньої) контрольної роботи.

ЗМІСТ

<i>Передмова</i>	4
<i>Програма навчальної дисципліни «Актуальні проблеми трудового права»</i> ..	6
<i>Теми для самостійного опрацювання студентами:</i>	8
Тема 1 Загально-теоретичні проблеми трудового права України	8
Тема 2 Міжнародно-правове регулювання трудових правовідносин	10
Тема 3 Правове забезпечення зайнятості населення і працевлаштування.....	12
Тема 8 Проблеми правового регулювання матеріальної відповідальності сторін трудового договору	14
<i>Методичні вказівки та завдання для самостійних (домашніх) контрольних робіт</i>	17

ПЕРЕДМОВА

Актуальні проблеми трудового права України є освітньою компонентою, яка посідає центральне місце в системі юридичної освіти та правозастосовної практики. Її релевантність у сучасних умовах зумовлена об'єктивною необхідністю глибокого та всебічного аналізу законодавчого регулювання, науки та трансформаційних процесів, які відбуваються у сфері праці та зайнятості як на національному, так і на глобальному рівнях, задля забезпечення належної реалізації особою свого права на працю.

Актуальність навчальної дисципліни визначається низкою системних чинників:

По-перше, **глобалізаційні та євроінтеграційні процеси** вимагають гармонізації національного трудового законодавства з міжнародними соціальними стандартами, нормами права Європейського Союзу, судової практики ЄСПЛ. Це спричиняє постійне оновлення нормативно-правової бази та потребує ґрунтовного дослідження колізійних норм, імплементації міжнародних конвенцій та директив.

По-друге, **технологічний прогрес та цифровізація економіки** генерують нові виклики для традиційних інститутів трудового права. Поява нетипових форм зайнятості (дистанційна робота, фріланс, платформна зайнятість), розвиток гіга-економіки, а також використання штучного інтелекту та робототехніки у виробничих процесах зумовлюють необхідність переосмислення фундаментальних понять трудового права, таких як "працівник", "роботодавець", "трудова угода", "робочий час".

По-третє, **соціально-економічні та демографічні зміни** в Україні, зокрема міграційні процеси, зміни у структурі ринку праці, необхідність забезпечення гідної праці та соціального захисту, актуалізують питання дотримання трудових прав, ефективності механізмів колективно-договірного регулювання та вдосконалення системи вирішення трудових спорів.

Навчальна дисципліна передбачає ознайомлення із загальнотеоретичними правовими поняттями та категоріями; формування системного розуміння актуальних проблем, що виникають у сфері трудових відносин в сучасних умовах; розвиток здатності до критичного аналізу чинного законодавства, доктринальних підходів та судової практики; розвиток вміння до самостійної пошукової, науково-дослідної роботи, аналізу новітніх тенденцій у трудовому праві та обґрунтування власної позиції щодо дискусійних питань.

Враховуючи визначений навчальним планом розподіл годин на аудиторні і години самостійної роботи із даної дисципліни і фактичний обсяг матеріалу навчальної дисципліни, самостійна робота студентів складає значний обсяг програмового матеріалу.

Отже, **самостійна робота студентів** – невід'ємна складова частини навчального процесу, яка відіграє важливу роль у процесі формування майбутнього юриста.

Мета самостійної роботи – набуття навичок щодо вирішення конкретних практичних завдань і використання отриманих знань у подальшій практичній діяльності.

Самостійна робота студентів при вивченні дисципліни складається з різних її видів:

- підготовка до аудиторних занять (лекцій, семінарів, практичних занять);
- вивчення законодавчих та нормативних актів України;
- завершення розпочатих на семінарських заняттях завдань, передбачених робочою програмою курсу;
- відвідування консультацій (індивідуальних та групових);
- виконання тестових завдань;
- написання рефератів.

Підготовка до лекційного заняття передбачає ознайомлення студента з матеріалом попередньої лекції і ознайомлення з матеріалами наступної лекції (підручники, посібники).

Підготовка до семінарських чи практичних занять передбачає обов'язкове вивчення отриманого теоретичного матеріалу з метою подальшого застосування знань на практичних заняттях, у наступній практичній діяльності.

Тестові завдання виконуються студентом самостійно та контролюються на тижні контролю за самостійною роботою.

Представлені методичні вказівки покликані полегшити вивчення навчальної дисципліни та поглибити вивчений матеріал. Темі по яких не передбачається проведення лекційних чи семінарських (практичних) занять становлять невід'ємну складову навчального процесу і входять до поточного, модульного і екзаменаційного контролю.

Основою для самостійної роботи є такі навчальні підручники та посібники, які є загальними для всіх тем, а саме:

1. Болотіна Н.Б. Трудове право України. Підручник Київ: Знання, 2008. 860с.
2. Бойко М.Д., Хазін М.А. Трудове право України. Навчальний посібник. Київ: Центр навчальної літератури, 2017. 400с.
3. Бутинська Р. Я., Мокрицька Н. П. Трудове право України : Навчальний посібник. Львів : «Галицька видавнича спілка», 2022. 312 с. с.
<file:///C:/Users/kohan/Desktop/%D0%9A%D0%9D%D0%98%D0%93%D0%98%20%D0%A2%D0%A0%D0%A3%D0%B4%D0%BE%D0%B2%D0%B5/%D0%91%D1%83%D1%82%D0%B8%D0%BD%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B0%20%D0%9C%D0%BE%D0%BA%D1%80%D0%B8%D1%86%D1%8C%D0%BA%D0%B0%20%D0%A2%D1%80%D1%83%D0%B4%D0%BE%D0%B2%D0%B5%20%D0%BF%D1%80%D0%B0%D0%B2%D0%BE%20%D0%A3%D0%BA%D1%80%D0%B0%D1%97%D0%BD%D0%B8,%202022.pdf>
4. Венедіктов С.В. Трудове право України. Підручник. Київ «Видавництво Людмила», 2021. 216 с.
5. Іншин М.І. Трудове право України. Підручник. Київ: Юрінком Інтер, 2019. 600с.
6. Іванов Ю.Ф., Іванова М.В. Трудове право України. Навчальний посібник. Київ: Правова Єдність редакція юридичних видань, 2020. 442с.
7. Мельник К.Ю. Трудове право України. Підручник. Харків: Діса плюс, 2017. 480с.
8. Прилипко С.М., Ярошенко О.М. Трудове право. Посібник для підготовки до іспиту. Харків: Право, 2019. 192с.
9. Трудове право України. Академічний курс. Підручник. Київ: Ін Юре, 2018. 544с.
10. Трудове право України. Відпов. Редактор Г.І. Чанишева Г.І. Практикум. Харків: ТОВ «Одісей», 2008. 304с.
11. Трудове право України. Академічний курс. Підручник. За заг. ред. Пилипенка П.Д. 5-те вид., переробл. і доп. Київ: Ін Юре, 2020. 552с.
12. Трудове право України: підручник. За заг. ред. М.І. Іншина, В.Л. Костюка. Київ: Юрінком Інтер, 2017. 593с.
13. Трудове право України. Підручник. За заг. ред. М.І. Іншина, В.Л. Костюка, В.П. Мельника. Київ: Центр учбової літератури, 2016. 472с.
14. Трудове право України. Підручник. За заг ред. проф. О.М. Ярошенка. Харків, 2022. 376с.
<https://mon.gov.ua/storage/app/media/news/2022/07/27/Trudove.pravo.Ukrayiny.26.07.2022.pdf>
15. Трудове право (в схемах та визначеннях) : Навчальний посібник. За заг. ред. Коваленко А. В., Юнін О. С., Савельєва М. О. та ін. Дніпро : Видавець Біла К. О., 2017. 166с.
http://er.dduvs.in.ua/bitstream/123456789/492/3/%D0%9F%D0%BE%D1%81%D1%96%D0%B1%D0%BD%D0%B8%D0%BA%20%D0%B7%20%D0%A2%D0%9F%20%D1%81%D1%85%D0%B5%D0%BC%D0%B8_%D0%BC%D0%B0%D0%BA%D0%B5%D1%82.pdf

Програма навчальної дисципліни «Актуальні проблеми трудового права»

Змістовий модуль 1. Актуальні проблеми загальної частини трудового права.

Тема 1 Загально-теоретичні проблеми трудового права України.

Право на працю як одне з фундаментальних прав людини. Актуальні питання правового регулювання відносин, що становлять предмет трудового права. Ознаки методу трудового права та їх закріплення в нормах права. Характеристика основних функцій трудового права. Відмежування трудового права від суміжних галузей права. Принципи трудового права та їх забезпечення у нормах права. Правова природа трудових правовідносин. Ознаки трудових правовідносин.

Актуальні проблеми поняття суб'єктів трудових правовідносин. Працівники як суб'єкти трудових правовідносин. Роботодавці як суб'єкти трудових правовідносин.

Особливості правового регулювання трудових правовідносин у період воєнного стану. Обмеження прав.

Тема 2 Міжнародно-правове регулювання трудових правовідносин.

Міжнародно-правове трактування права на працю. Принципи та порядок міжнародного регулювання праці. Міжнародні та європейські стандарти забезпечення права на працю.

Тема 3 Правове забезпечення зайнятості населення і працевлаштування.

Право на зайнятість та його визначеність у національному та міжнародному праві. Основні права та державні гарантії у сфері зайнятості населення. Зайнятість та працевлаштування. Нестандартні форми зайнятості. Нетипова зайнятість як проблема здійснення права на працю. Зайняте населення його правові категорії. Державна служба зайнятості. Її права та обов'язки. Організаційно-правові основи забезпечення зайнятості та працевлаштування громадян. Застосування праці іноземців та осіб без громадянства в Україні. Посередництво у сфері зайнятості населення.

Змістовий модуль 2. Актуальні проблеми особливої частини трудового права

Тема 4 Проблеми правового регулювання трудового договору.

Поняття трудового договору та проблеми його відмежування від цивільно-правових договорів. Ознаки трудового договору. Види трудових договорів їх особливості. Порядок укладення трудового договору. Особливості застосування контрактної форми залучення до праці. Актуальні питання здійснення переведення, переміщення працівника, зміни істотних умов праці. Актуальні проблеми реалізації права на працю. Актуальні проблеми припинення та розірвання трудового договору.

Тема 5 Проблеми правового регулювання робочого часу і часу відпочинку.

Поняття робочого часу, ознаки, нормативи та порядок встановлення. Особливості встановлення скороченого та неповного робочого часу. Режими робочого часу та особливості їх встановлення. Особливості встановлення спеціальних режимів робочого часу. Облік робочого часу. Практичні проблеми встановлення та обліку спеціальних режимів робочого часу.

Право на відпочинок, його регламентація у національному та міжнародному праві. Час відпочинку: поняття, види, правове регулювання та порядок встановлення. Актуальні проблеми встановлення та забезпечення права на відпочинок.

Тема 6 Проблеми правового регулювання оплати праці та її нормування. Гарантії та компенсації.

Право на оплату праці: його регламентація у національному та міжнародному праві. Державні гарантії забезпечення права на працю. Методи регулювання оплати праці. Нормування праці. Структура заробітної плати. Системи оплати праці. Форми виплати заробітної плати. Гарантії в оплаті праці їх види. Компенсаційні виплати працівникам. Охорона заробітної плати. Умови та особливості виплати заробітної плати натурою. Періодичність виплати заробітної плати.

Розрахунок при звільненні. Актуальні питання стягнення середнього заробітку за час вимушеного прогулу та за час затримки розрахунку при звільненні.

Тема7 Проблеми правового забезпечення трудової дисципліни.

Особливості та методи забезпечення дисципліни праці на підприємствах, установах, організація. Правила внутрішнього трудового розпорядку. Особливості застосування заохочень до працівників.

Дисциплінарна відповідальність: поняття, види, строки. Умови та підстави притягнення до дисциплінарної відповідальності. Порядок притягнення до дисциплінарної відповідальності. Актуальні проблеми накладення на працівника дисциплінарної відповідальності.

Тема8 Проблеми правового регулювання матеріальної відповідальності сторін трудового договору.

Матеріальна відповідальність: поняття, види, суб'єкти. Умови та підстави притягнення до матеріальної відповідальності. Порядок притягнення до матеріальної відповідальності. Актуальні питання відмежування матеріальної відповідальності у трудовому праві від майнової відповідальності за цивільним правом. Актуальні проблеми інституту матеріальної відповідальності.

Матеріальне відшкодування моральної шкоди за нормами трудового права. Проблеми її застосування.

Тема9 Проблеми правового регулювання трудових спорів.

Поняття та класифікація трудових спорів. Причини індивідуальних та колективних трудових спорів. Звернення до державних органів при захисті порушеного права на працю.

Індивідуальні трудові спори. Досудовий порядок вирішення трудового спору та проблеми його застосування. Порядок вирішення трудових спорів у КТС. Застосування медіації при вирішенні трудових спорів. Особливості вирішення трудових спорів у судовому порядку. Застосування загального та спрощеного позовного провадження. Актуальні проблеми поновлення на роботі незаконно звільненого працівника.

Колективні трудові спори та порядок їх вирішення. Актуальні проблеми застосування трудового законодавства про порядок вирішення колективних трудових спорів.

Теми та завдання для самостійного опрацювання студентами:

Тема 1 Загально-теоретичні проблеми трудового права України

Трудове право України є провідною галуззю, за допомогою якої, особа реалізує своє право на працю. Даною галуззю регулюється сукупність трудових відносин працівників із роботодавцями, а також інші відносини (що тісно пов'язані з трудовими), встановлюються права й обов'язки в галузі праці, відповідальність у разі їх порушення. Складовими такого вивчення є дослідження трудового права як галузі права, науки, системи законодавства, актуальних проблем загальної та особливої частини галуззі.

Окремого дослідження потребує питання предмету та методу трудового права, адже саме через них можна відобразити особливості даної галузі права. Досліджуючи функції та принципи права, слід приділити увагу тенденціям розвитку трудового права.

Трудові відносини виникають на підставі вольових дій між конкретними суб'єктами і мають конкретний зміст. Їх особливістю є те, що вони є результатом впливу не лише державних нормативно-правових актів, а й результатом договірно-правових актів – актів соціального партнерства, які містять норми права, ухвалені соціальними партнерами у межах наданих їм повноважень.

Вивчаючи дану тему, здобувачі повинні приділити значну увагу поняттю правовідносини та їх ознакам, через які відображаються особливості трудових правовідносин і проводиться відмежування трудового права від інших галузей права. Окрема увага повинна приділятися підставам виникнення, зміни та припинення правовідносин.

Перелік питань, які виносяться на обговорення:

1. Право на працю як одне з фундаментальних прав людини. Тлумачення права на працю.
2. Правове регулювання відносин, що становлять предмет трудового права.
3. Метод трудового права, його ознаки та їх закріплення в нормах права.
4. Принципи трудового права та їх закріплення у нормах права.
5. Трудові правовідносини. Ознаки трудових правовідносин.
6. Суб'єкти трудових правовідносин. Актуальні проблеми поняття суб'єктів трудових правовідносин.
 - 6.1. Працівники як суб'єкти трудових правовідносин.
 - 6.2. Роботодавці як суб'єкти трудових правовідносин.
7. Особливості правового регулювання трудових правовідносин у період воєнного стану.

Контрольні питання:

1. Як тлумачить Конституційний Суд України право на працю?
2. Які правовідносини складають предмет трудового права?
3. У чому виявляються особливості методу трудового права?
4. Які основні функції виконує трудове право?
5. Межі правомірності обмеження трудових прав?

Література:

Підручники:

1. Пилипенко П.Д. Проблеми теорії трудового права. Монографія. Львів, Національний ун-т імені Івана Франка. 1999. 214с.
https://library.nlu.edu.ua/POLN_TEXT/MONOGRAFII_2010/PILIPENKO_1999.pdf
2. Трудове право України. Підручник. За ред. проф. О. М. Ярошенко. Харків: Вид-во 2022. 376 с.
<https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/news/2022/07/27/Trudove.pravo.Ukrayiny.26.07.2022.pdf>

3. Пилипенко П.Д. Підстави виникнення індивідуальних трудових правовідносин. К.: Т-во "Знання", КОО, 2003. 146с. <https://files.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi45/0035100.pdf>

Додаткова література:

Лукаш С.С. Проблеми й прогалини у трудовому законодавстві України. Науковий вісник Ужгородського національного університету. 2018. Серія Право. Випуск 53. Том 1. С. 148-151. <https://dspace.univd.edu.ua/server/api/core/bitstreams/36627fe3-f3c3-46b2-b966-7add05a38d3f/content>

Гетьманцева Н. Д. Становлення і розвиток трудового права як прояв єдності приватних і публічних засад. *Науково-практичний журнал «Теорія і практика інтелектуальної власності»*. № 4 (102). 2018 р. С. 83-92.

Дибань М.П. Особливості формування трудового законодавства: історично-правовий аспект. *Юридичний вісник*. 2020. №2 (55). С. 123-128. http://www.law.nau.edu.ua/images/Nauka/Naukovij_jurnal/2020/2-55/19.pdf

Дмитрієв О.В., Ядута Д.О. Щодо питання про єдність і диференціацію у правовому регулюванні праці. *Науковий вісник публічного та приватного права*. 2020. № 6. Том 1. С.60-64. http://www.nvppp.in.ua/vip/2020/6/tom_1/13.pdf

Жернаков В. В. Теоретичні та практичні проблеми формування і реалізації права на гідну працю. *Право і суспільство*. 2018. № 5, ч. 1. С. 101–104. https://dspace.nlu.edu.ua/bitstream/123456789/16162/1/Zernakov_101-104.pdf

Єрьоменко В. В. Принципи трудового права в аспекті правозастосування. *Право та інновації*. 2016. № 1. С. 122–131. https://dspace.nlu.edu.ua/bitstream/123456789/11299/1/Eryomenko_122-131.pdf

Єрьоменко В. В., І. П. Гоцкалюк *Форми реалізації права на працю у трудовому праві. Право та інновації*. 2019. № 3. С. 35–46. https://dspace.nlu.edu.ua/bitstream/123456789/17336/1/YEROMENKO_35-46.pdf

Конопельцева О. О. Заборона необґрунтованої відмови у прийнятті на роботу як юридична гарантія реалізації права на працю. *Порівняльне-аналітичне право*. 2016. № 1. С. 151–154. https://dspace.nlu.edu.ua/bitstream/123456789/11744/3/Konopeltseva_151-154.pdf

Конопельцева О.О. Заборона примусової праці як принцип трудового права. *Право та інновації*. 2017. № 2 (18). С. 98-104. <http://ndipzir.org.ua/wp-content/uploads/2017/06/Konopeltseva18.pdf>

Мокрицька Н. Про поняття форми реалізації права на працю. *Юридична Україна*. 2010. №4. Ст. 91-95.

Пилипенко О.В., Кичко А.М. Мобінг як проблема трудового права. *Науковий вісник публічного та приватного права*. 2021. № 3. С.50-53. <http://www.nvppp.in.ua/vip/2021/3/12.pdf>

Прокопчук Н.Р. Основні тенденції реформування трудових відносин в умовах воєнного стану. *Новий трудовий договір. Науковий вісник публічного та приватного права*. 2022. Випуск 5. С. 61-65. <http://www.nvppp.in.ua/vip/2022/5/10.pdf>

Середа О. Г. Вплив трудового контракту на виникнення, зміну та припинення трудових правовідносин. Підстави припинення трудового контракту: теоретико-прикладний дискурс : Монографія. М-во науки і освіти України, Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого ; за заг ред. О. М. Ярошенко. Харків : Юрайт, 2024. С. 33–45. https://dspace.nlu.edu.ua/bitstream/123456789/19991/1/Sereda_33-45.pdf

Созавідал А.К., Боднар О.С. Щодо дискримінаційних проявів у сфері трудових відносин. *Науковий вісник публічного та приватного права*. 2022. Випуск 1. С. 75-81. <http://www.nvppp.in.ua/vip/2022/1/12.pdf>

Середа О. Г. Реалізація права на працю в умовах євроінтеграції України. *Право та інновації*. 2016. № 1. С. 73-80. https://dspace.nlu.edu.ua/bitstream/123456789/11296/1/Sereda_73-80.pdf

Ярошенко О. М. Проблеми забезпечення конституційного права громадян на достатній життєвий рівень. *Проблеми законності* : зб. наук. пр. Харків, 2019. Вип. 145. С. 106–117. <https://dspace.nlu.edu.ua/bitstream/123456789/16680/1/Yaroshenko-106-117.pdf>

Ярошенко О. М., Вапнярчук Н. М. Правове забезпечення принципу гендерної рівності у сфері реалізації права на працю в Україні. https://dspace.nlu.edu.ua/bitstream/123456789/20000/1/Yaroshenko_352-367.pdf

Ярошенко О. М. Правове забезпечення принципу гендерної рівності у сфері реалізації права на працю в Україні = Legal security of the principle of gender equality in the field of implementation of the right to work in Ukraine. EU labor law: decent work and expansion of institutional capacity for sustainable development : Scientific monograph. Riga, 2023. P. 352–367.

Yaroshenko O. M., Lutsenko O. Ye., Ivchuk Yu. Yu. GENDER EQUALITY IN LABOUR RELATIONS: EUROPEAN APPROACH. https://dspace.nlu.edu.ua/bitstream/123456789/19998/1/Yaroshenko_334-351.pdf

Нормативно-правові акти:

Конституція України від 28.06.1996р.

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>

Кодекс Законів про Працю України від 10.12.1971р. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08>

Науково-практичний коментар до законодавства України про працю. В.Г. Ротань, І.В. Зуб. <https://legalexpert.in.ua/komkodeks/kzot.html>

Про практику застосування Конституції України при здійсненні правосуддя: Постанова Пленуму Верховного Суду України від 1 листопада 1996р. №9.

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0009700-96>

Тема2 Міжнародно-правове регулювання трудових правовідносин

Міжнародне трудове право є частиною міжнародного захисту прав людини, і більше того, саме міжнародне трудове право поклало початок становленню інституту захисту прав людини у міжнародному праві. Таким чином, вивчаючи дану тему, необхідно визначити суб'єкти міжнародно-правового регулювання праці та порядок його здійснення. Значну увагу потрібно приділити основоположним актам, які закріплюють міжнародні стандарти праці і видані МОП, Радою Європи, ЄС, європейській судовій практиці.

Вивчаючи дану тему на підставі аналізу міжнародних актів, необхідно визначити рівень забезпеченості права на працю іноземців на території України та громадян України за кордоном.

Перелік питань, які виносяться на обговорення:

1. Міжнародно-правове трактування права на працю.
2. Принципи міжнародно-правового регулювання праці.
3. Міжнародні соціальні стандарти праці, які закріплені в Європейській соціальній хартії (переглянутій).
4. Тимчасовий захист, як процедура надання міжнародного захисту.
5. Трудові права громадян України за кордоном.
6. Трудові права іноземців на території України.

Контрольні питання:

1. Назвіть особливості міжнародно-правового регулювання праці.
2. Назвіть принципи міжнародно-правового регулювання праці, які є основоположними у КЗпПУ.
3. Чи співпадає тлумачення права на працю у міжнародних актах та КЗпПУ?
4. Яким законом регулюються трудові права іноземців на території України?
5. Що таке колізійні прив'язки та які колізійні прив'язки використовуються при врегулюванні трудових правовідносин?

Практичне завдання:

1. Визначте, які права гарантуються громадянам України, в межах тимчасового захисту?

Література:

Фединяк Г. С. Міжнародне приватне право : підруч. Київ : Атака, 2005. 544с.
Гармонізація трудового законодавства України із законодавством Європейського Союзу: Монографія. Відп. ред. Н.М. Хуторян. Київ, 2008. 304 с.
Довгерт А. С. Правове регулювання міжнародних трудових відносин : Навчальний посіб. Київ : НМК ВО, 1992. 248с.

Грекова М. Визначення поняття та ознак міжнародних трудових стандартів. *Право України*. 2008 № 4. Ст.50.

Грекова Марина Поняття та зміст міжнародно-правового регулювання відносин у сфері праці. *Юридична Україна* 2012. - №11. Ст. 110.

Козін С.М. Міжнародний захист як вид захисту трудових прав мігрантів. *Науковий вісник публічного та приватного права*. 2020. № 3. Том 2. С. 42-46.
<http://www.nvppp.in.ua/vip/2020/3-2/9.pdf>

Костюк В. Міжнародні акти як джерело трудового права. *Право України*. 1999. №11. С.97-100.

Кончар П. Європейська соціальна хартія – один із двох основних інструментів захисту прав людини в Європі. *Право України*. 2010 № 10. Ст.119.

Кузьменко В.В. Особливості судових прецедентів міжнародних судів як джерела трудового права. *Науковий вісник публічного та приватного права*. 2020. № 3. Том 2. С. 47-52
<http://www.nvppp.in.ua/vip/2020/3-2/10.pdf>

Марина Якименко. Реалізація міжнародних трудових стандартів у проекті Трудового кодексу України. *Юридична Україна*. 2007. №2. Ст. 53.

Нормативно-правові акти:

Конституція України від 28.06.1996р.

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>

Кодекс Законів про Працю України від 10.12.1971р.

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08>

Науково-практичний коментар до законодавства України про працю. В.Г. Ротань, І.В. Зуб. <https://legalexpert.in.ua/komkodeks/kzot.html>

Про міжнародні договори України : Закон України від 29.06.2004 року.
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1906-15>

Про міжнародне приватне право : Закон України від 23.06.2005 року.
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2709-15>

Про Загальнодержавну програму адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу: Закон України від 18.03.2004 № 1629-IV.
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1629-15>

Конвенція МОП №105 Про скасування примусової праці.
https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/993_013

Конвенція МОП №2 Про безробіття. https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/993_143

Конвенція МОП №158 Про припинення трудових відносин з ініціативи підприємця.
https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/993_005

Конвенція МОП №29 Про примусову або обов'язкову працю.
https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/993_136

Конвенція МОП №111 Про дискримінацію в галузі праці й занять.
https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/993_161

Конвенція МОП N 158 про припинення трудових відносин з ініціативи роботодавця 1982 року https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/993_005#Text

Європейська соціальна хартія (переглянута). https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_062

Європейська конвенція про захист прав людини та основних свобод.
https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_004

Загальна декларація прав людини. Схвалена Генеральною асамблеєю ООН 10 грудня 1948 року https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_015

До використання:

ООН <https://www.undp.org/> <https://www.undp.org/uk/ukraine>

МОП <https://www.ilo.org/uk/about-ilo>

Рада Європи <https://www.coe.int/web/portal/home> <https://www.coe.int/uk/web/kyiv>

ЄС https://european-union.europa.eu/contact-eu_uk

Європейський суд з прав людини. <https://www.echr.coe.int/hudoc-database-ukr>
[https://hudoc.echr.coe.int/ukr#{%22sort%22:\[%22kupdate%20Descending%22\],\[%22documentcollectionid%22:\[%22GRANDCHAMBER%22,%22CHAMBER%22\]}](https://hudoc.echr.coe.int/ukr#{%22sort%22:[%22kupdate%20Descending%22],[%22documentcollectionid%22:[%22GRANDCHAMBER%22,%22CHAMBER%22]})

Практика ЄСПЛ. Український аспект. <https://www.echr.com.ua/rishennia-espl/>

Мінюст <https://minjust.gov.ua/m/rishennya-schodo-ukraini-vineseni-evropeyskim-sudom-z-prav-lyudini>

Тема3 Правове забезпечення зайнятості населення і працевлаштування

Із прийняттям Закону України «Про зайнятість населення» та Закону України «Про професійний розвиток працівників» питання працевлаштування навчання, підвищення кваліфікації та перекваліфікації виходить на новий рівень. Таким чином, використовуючи законодавчі акти, студентам слід дослідити державні гарантії права вибору зайнятості в Україні; провести порівняльний аналіз понять «працевлаштування» та «зайнятості»; встановити правові форми працевлаштування.

Окрему увагу слід приділити відносинам, які виникають при працевлаштуванні між особою, яка бажає вступити у трудові правовідносини, роботодавцем і державною службою зайнятості. Необхідно проаналізувати нестандартні форми зайнятості. Разом з тим, встановити права та обов'язки державної служби зайнятості.

Використовуючи вище згадані Закони України та КЗпП України слід провести порівняльний аналіз правового становища безробітного із Конвенцією МОП № 122 «Про політику в галузі зайнятості».

Перелік питань, які виносяться на обговорення:

1. Поняття зайнятості та працевлаштування. Форми працевлаштування.
2. Право на зайнятість та його визначеність у міжнародному та національному праві.
2. Основні права та державні гарантії у сфері зайнятості населення.
3. Нестандартні форми зайнятості. Нетипова зайнятість як проблема здійснення права на працю.
4. Зайняте населення його правові категорії.
5. Державна служба зайнятості. Її права та обов'язки.
6. Організаційно-правові основи забезпечення зайнятості та працевлаштування громадян.
7. Застосування праці іноземців та осіб без громадянства в Україні.
8. Посередництво у сфері зайнятості населення.

Контрольні питання:

1. Як співвідносяться між собою поняття: «зайнятість», «працевлаштування»?
2. Які державні гарантії передбачені законодавством у сфері зайнятості?
3. Які категорії осіб можуть бути визнані безробітними?
4. Визначте правові форми працевлаштування?
5. Які категорії зайнятого населення встановлює законодавство?

Практичне завдання:

1. Визначте, чи в однаковій мірі право на зайнятість для іноземців, які постійно проживають на території країни та ті, які тимчасово перебувають на території України гарантоване в однаковій мірі? З посиланням на норму Закону.

2. Вкажіть види соціальних послуг та заходів, які відповідно Закону «Про зайнятість населення» сприятимуть зайнятості населення?

Література:

Василенко П., Федоренко В. Зайнятість та соціальний захист населення від безробіття. У запитаннях і відповідях. Київ, 2011. 221с.

Волинець В.В., Занфірова Т.А., Іншин М.І Теоретичні та практичні проблеми реформування національного законодавства у сфері зайнятості населення: Навчальний посібник. Харків : Промарт, 2019. 408с.

Гусаров О.С. Проблеми правового регулювання нетипових видів зайнятості. *Науковий вісник публічного та приватного права.* 2023. № 3. С 50-55.
<http://www.nvppp.in.ua/vip/2023/3/8.pdf>

Буда Т.Й. Гнучкі і нестандартні форми зайнятості: соціальні вигоди та ризики. *Сталий розвиток економіки.* 2016. №2(31).
<https://journals.indexcopernicus.com/api/file/viewByFileId/121459.pdf>

Остапенко Ю.О. Нетипова зайнятість як особлива проблема реалізації трудових прав працівників. *Юридична наука.* 2020. №4(106). С. 262-268. <https://journal-nam.com.ua/index.php/journal/article/view/261>

Чанишева Г.І. Соціальний захист у разі неповної зайнятості: стандарти Європейського Союзу та законодавство України. *Право України.* 2016. №8. С.40-46.

Шабанов Р. Право на зайнятість як суб'єктивне право громадян у сфері соціального захисту від безробіття. *Право України.* 2016. №8. С.63-70.

Шабанов Р.І. Еволюція ідеї про свободу праці і заборону примусової праці. *Науковий вісник публічного та приватного права.* 2021. № 4. С. 82-87.
<http://www.nvppp.in.ua/vip/2021/4/16.pdf>

Нормативно-правові акти:

Конституція України від 28.06.1996р.

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>

Кодекс Законів про Працю України від 10.12.1971р.
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08>

Науково-практичний коментар до законодавства України про працю. В.Г. Ротань, І.В. Зуб. <https://legalexpert.in.ua/komkodeks/kzot.html>

Про зайнятість населення: Закон України від 05.07. 2012 року.
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5067-17>

Про професійний розвиток працівників: Закон України від 12.01.2012 року.
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4312-17>

Про основи соціальної захищеності інвалідів в Україні : Закон України від від 21.03.1991 № 875-ХІІ. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/875-12>

Генеральна Угода про регулювання основних принципів і норм реалізації соціально-економічної політики і трудових відносин в Україні на 2019-2021 роки : Укладена між КМУ і Федерацією Професійних Спілок України від 14.05.2019.
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/n0001120-19>

Порядок організації громадських та інших робіт тимчасового характеру : Затверджене постановою КМУ від 20.03.2013.-№175. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/175-2013-%D0%BF>

Про затвердження Порядку видачі ваучерів для підтримання конкурентоспроможності осіб на ринку праці : Постанова Кабінету Міністрів України від 20 березня 2013 р. № 207.
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/207-2013-%D0%BF>

Про затвердження Порядку організації громадських та інших робіт тимчасового характеру : Постанова Кабінету Міністрів України від 20.03.2013 № 175
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/175-2013-%D0%BF#Text>

Про затвердження Порядку реєстрації, перереєстрації зареєстрованих безробітних та ведення обліку осіб, які шукають роботу : Постанова Кабінету Міністрів України від 30 березня 2023 р. № 446 <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/446-2023-%D0%BF#Text>

До використання:

Конфедерація роботодавців України https://employers.org.ua/page_2.htm

Національна трисороння соціально-економічна рада <https://ntser.gov.ua/profspilky/>

Тема8: Проблеми правового регулювання матеріальної відповідальності сторін трудового договору

Матеріальна відповідальність як один із видів юридичної відповідальності становить собою обов'язок однієї сторони трудового договору – працівника чи роботодавця відшкодувати іншій стороні шкоду, заподіяну внаслідок винного, протиправного невиконання або неналежного виконання трудових обов'язків у встановленому законом розмірі й порядку. Матеріальна відповідальність у трудовому праві має двосторонній характер.

Досліджуючи поняття матеріальної відповідальності, слід визначити особливості та види матеріальної відповідальності сторін трудового правовідношення. Встановити умови і підстави матеріальної відповідальності працівника і роботодавця.

Розглядаючи матеріальну відповідальність, як інститут трудового права та вид юридичної відповідальності, слід відмежувати склад правопорушення матеріальної відповідальності від дисциплінарної відповідальності та майнової (цивільно-правової) відповідальності.

Окремої уваги потребує питання матеріальне відшкодування моральної шкоди працівнику: суб'єкти, підстави порядок відшкодування шкоди.

Перелік питань, які виносяться на обговорення:

1. Поняття та значення матеріальної відповідальності сторін трудового договору.
2. Суб'єкти матеріальної відповідальності та особливості їх відповідальності.
3. Види матеріальної відповідальності працівників.
4. Підстави та умови матеріальної відповідальності працівників.
5. Обмежена матеріальна відповідальність.
6. Повна матеріальна відповідальність.
7. Колективна, кратна (підвищена) матеріальна відповідальність.
8. Визначення розміру та порядок покриття завданої шкоди.
9. Підстави, умови і види матеріальної відповідальності роботодавця за шкоду завдану працівнику.
10. Матеріальна відповідальність керівника підприємства, установи, організації.
11. Підстави та умови матеріального відшкодування моральної шкоди.

Контрольні питання:

1. Яка різниця між дисциплінарною і матеріальною відповідальністю та матеріальною відповідальністю і цивільно-правовою майновою відповідальністю?
2. Які підстави та порядок відшкодування моральної шкоди у трудовому та цивільному праві? Проведіть порівняльну характеристику.
3. Які обставини виключають матеріальну відповідальність?
4. Яких працівників і за яких умов можна притягати до підвищеної (кратної) матеріальної відповідальності?
5. Чи однаковий порядок відшкодування матеріальної шкоди у працівника і роботодавця?

Практичне завдання:

1. Проаналізуйте судові рішення щодо:

Матеріальна шкода підприємству - <https://reyestr.court.gov.ua/Review/116449385>

Моральна шкода <https://reyestr.court.gov.ua/Review/124227055>

Форми моральної школи у ТПУ - <https://reyestr.court.gov.ua/Review/88637957>

Основні та похідні вимоги відшкодування шкоди -

<https://reyestr.court.gov.ua/Review/108884294>

Звільнення, поновлення, відшкодування шкоди - <https://reyestr.court.gov.ua/Review/120088764>

Припинення трудових відносин з керівником <https://reyestr.court.gov.ua/Review/117742158>

Поновлення на роботі - <https://reyestr.court.gov.ua/Review/120395369>

Призупинення правовідносин через війну - <https://reyestr.court.gov.ua/Review/119493697>

Література:

Костюченко. О.Є. Правове регулювання матеріальної відповідальності роботодавця: сучасний стан та перспективи розвитку. *Права та інновації*. 2016. №1(13). С. 81-88.

<https://ndipzir.org.ua/wp-content/uploads/2016/05/Kostyuchenko13.pdf>

Кравцов Д. М. Матеріальна відповідальність працівників на підставі трудового договору (контракту). *Порівняльно-аналітичне право*. 2016. № 4. С. 123–126.

https://dspace.nlu.edu.ua/bitstream/123456789/12298/1/Kravtsov_123-126.pdf

Лук'янчиков, О. М. Правове регулювання матеріальної відповідальності роботодавця : Монографія. Харків.: Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди, 2019. 254 с

<http://dspace.hnpu.edu.ua/bitstream/123456789/3593/1/%D0%9B%D1%83%D0%BA%27%D1%8F%D0%BD%D1%87%D0%B8%D0%BA%D0%BE%D0%B2%20%D0%9E.%20%D0%9C.%20%D0%9F%D1%80%D0%B0%D0%B2%D0%BE%D0%B2%D0%B5%20%D1%80%D0%B5%D0%B3%D1%83%D0%BB%D1%8E%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F%20%D0%BC%D0%B0%D1%82%D0%B5%D1%80%D1%96%D0%B0%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%BE%D1%97%20%D0%B2%D1%96%D0%B4%D0%BF%D0%BE%D0%B2%D1%96%D0%B4%D0%B0%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%BE%D1%81%D1%82%D1%96%20%D1%80%D0%BE%D0%B1%D0%BE%D1%82%D0%BE%D0%B4%D0%B0%D0%B2%D1%86%D1%8F.pdf>

Мельник В.В. Поняття принципів відшкодування шкоди в трудовому праві України. *Науковий вісник публічного та приватного права*. 2021. № 6. Том 2. С.48-52.

http://www.nvppp.in.ua/vip/2021/6/part_2/8.pdf

Мотрич А.І. Проблеми правового регулювання повної матеріальної відповідальності працівників. *Науковий вісник публічного та приватного права*. 2016. Випуск 1-1. С.174-177.

http://www.nvppp.in.ua/vip/2016/1/tom_1/38.pdf

Парасюк М.В., Грабар Н.М. Порівняльно-правовий аналіз майнової відповідальності у цивільному праві та матеріальної відповідальності у трудовому праві. *Право і суспільство*. 2018. №2. С.82-87. http://pravoisuspilstvo.org.ua/archive/2018/2_2018/part_1/16.pdf

Сільченко С. О. Підстави матеріальної відповідальності працівників: що необхідно знати. *Аудитор України*. 2016. № 6. С. 64–67.

https://dspace.nlu.edu.ua/bitstream/123456789/12309/1/Silchenko_64-67.pdf

Трофимовська Ю.В. Теоретичні проблеми відмінності матеріальної відповідальності за трудовим правом від майнової відповідальності за цивільним правом України. *Форум права*. 2015. №1. С. 323-328. <https://core.ac.uk/download/pdf/187222973.pdf>

Цесарський Ф. А. Особливості трудового договору із матеріально відповідальними особами. *Право та інновації*. 2017. № 2. С. 81–85.

https://dspace.nlu.edu.ua/bitstream/123456789/14269/1/Tsesarsky_81-85.pdf

Хуторян Н. Вдосконалення правового регулювання матеріальної відповідальності працівника перед наймачем. *Право України*. 1993. №5-6. С.29-32.

Хуторян Н.М. Матеріальна відповідальність сторін трудового договору. Удосконалення трудового законодавства в умовах ринку: Монографія. Відпов. ред. Н.М. Хуторян. Київ: Ін Юре, 1999. 264с.

Хуторян Н.М. Теоретичні проблеми матеріальної відповідальності сторін трудових правовідносин. Київ: Інст. Держави і права ім. В.М. Корецького НАН України, 2002. 264с.

Чернадчук В. Право на відшкодування моральної шкоди: деякі аспекти. *Право України*. 2000. №3. С.106-109.

Щербина В. Підстави притягнення роботодавця до матеріальної відповідальності. *Підприємництво, господарство і право*. 2007. № 4. С. 53-56.

Нормативно-правові акти:

Конституція України від 28.06.1996р.

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>

Кодекс Законів про Працю України від 10.12.1971р.
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08>

Науково-практичний коментар до законодавства України про працю. В.Г. Ротань, І.В. Зуб. <https://legalexpert.in.ua/komkodeks/kzot.html>

Про визначення розміру збитків, завданих підприємству, установі, організації розкраданням, знищенням (псуванням), недостачею або втратою дорогоцінних металів, дорогоцінного каміння та валютних цінностей : Закон України від 06.06.1995 № 217/95-ВР.
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/217/95-%D0%B2%D1%80>

Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування: Закон України від 23.09.1999р. №1105-14. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1105-14>

Про затвердження Порядку визначення класу професійного ризику виробництва за видами економічної діяльності : Постанова КМУ від 8 лютого 2012 р. № 237.
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/237-2012-%D0%BF>

Про затвердження Порядку визначення розміру збитків від розкрадання, нестачі, знищення (псування) матеріальних цінностей : Постанова КМУ від 22.01.1996 № 116.
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/116-96-%D0%BF>

Типовий договір про колективну (бригадну) матеріальну відповідальність : Наказ Мінпраці від 12.05.96 р. № 43. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0287-96>

Переліку робіт, при виконанні яких може запроваджуватися колективна (бригадна) матеріальна відповідальність, умови її застосування і Типового договору про колективну (бригадну) матеріальну відповідальність : Наказ Міністерства праці України від 12.05.96 N 43. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0286-96>

Про судову практику в справах про відшкодування шкоди, заподіяної підприємствам, установам, організаціям їх працівниками : Постанова Пленуму Верховного Суду України від 29.12.1992р. №14. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0014700-92>

Про практику розгляду судами трудових спорів : Постанова Пленуму Верховного Суду України від 6.11.1992р. №9. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0009700-92>

Про судову практику в справах про відшкодування моральної (немайнової) шкоди : Постанова Пленуму Верховного Суду України від 31.03.1995р. №4.
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0004700-95>

Про узагальнення практики застосування судами законодавства, що регулює матеріальну відповідальність працівників за шкоду заподіяну роботодавцю : Постанова Пленуму Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ від 11.12.2015р. №12. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0012740-15#Text>

Методичні вказівки та завдання для самостійних (домашніх) контрольних робіт

Самостійна робота здобувачів заочної форми навчання є обов'язковим видом робіт.

Різновидом самостійної роботи здобувача заочної форми навчання є виконання ним самостійної (домашньої) контрольної роботи, яка оцінюється максимально 25 балів. Її виконання є допуском до екзамену з даної дисципліни. Бал за самостійну (домашню) контрольну роботу складає бал за самостійну роботу, та є частиною підсумкового семестровий балу.

Самостійна (домашня) контрольна робота для здобувачів заочної форми навчання, виконується ними самостійно, у домашніх умовах та прикріплюється здобувачем в classroom до початку екзаменаційної сесії.

Самостійна (домашня) контрольна робота здобувача із дисципліни Актуальні проблеми трудового права виконується по варіантах. Кожний здобувач, виконує всі завдання одного варіанту, які визначені даними методичними вказівками. Кожний варіант містить однотипні завдання такі, як:

– питання, у яких необхідно розмежувати суміжні поняття даної галузі, визначити ознаки поняття його види або провести співвідношення понять, явищ. Виконується завдання письмово зображуючи у формі таблиці або схеми;

– тестові завдання, які розроблені на основі основних законодавчих актів, що використовуються для регулювання трудових відносин (КЗпП України, З.У. „Про відпустки”, З.У. „Про оплату праці”). Кожне завдання містить ключове питання цих актів. Виконується письмово, даючи одну правильну відповідь;

– описове теоретичне питання, що стосуються найважливіших моментів правового регулювання трудових відносин. Виконуються письмово, з посиланням на відповідні нормативні акти;

– практичне завдання у вигляді аналізу судової справи.

Студенти, що знаходяться у журналі під порядковим номером

1-2 включно, виконують 1 варіант завдань;

3-4 включно, виконують 2 варіант завдань;

5-6 включно, виконують 3 варіант завдань;

7-8 включно, виконують 4 варіант завдань;

9-10 включно, виконують 5 варіант завдань;

11-12 включно, виконують 6 варіант завдань;

13-14 включно, виконують 7 варіант завдань;

15-16 включно, виконують 8 варіант завдань;

17-18 включно, виконують 9 варіант завдань;

19-20 включно, виконують 10 варіант завдань

21-22 включно, виконують 11 варіант завдань

23-24 включно, виконують 12 варіант завдань

25-26 включно, виконують 13 варіант завдань

27-28 включно, виконують 14 варіант завдань

29-30 включно, виконують 15 варіант завдань.

Варіант № 1

1. У вигляді таблиці або схематично: (7 балів)

визначте ознаки неповного робочого часу;

2. Виберіть правильну відповідь у тестовому завданні: (2 по 1 балу = 2бали)

- Вік з якого допускається прийняття на роботу:

- а). без згоди одного із батьків або особи, що його замінює, можуть як виняток, прийматись на роботу особи, які досягли п'ятнадцяти років;
- б). осіб в окремих випадках молодше тринадцяти років, за згодою двох батьків;
- в). осіб чотирнадцяти років без згоди батьків або осіб, які їх замінюють;
- г). осіб дванадцяти років на прохання батьків або осіб, що їх замінюють;
- д). молоді у вільний у від навчання час по досягненні ними чотирнадцятирічного віку за згодою одного з батьків або особи, що їх заміняє;

- Нормальна тривалість робочого часу в Україні не може перевищувати:

- а). 45 годин на тиждень;
- б). 42 години на тиждень;
- в). 40 годин на тиждень;
- г). 41 годину за погодженням з профспілковим комітетом;
- д). 43 години за постановою Кабінету Міністрів України;

3. Охарактеризуйте: (8 балів)

загальний порядок укладення трудового договору;

4. Аналіз судової практики (8 балів)

Проаналізувати судову справу з трудового права за схемою:

Справа <https://reyestr.court.gov.ua/Review/116025452>

- 1. Вказати сторони та предмет спору. Посилання на справу з сайту.
- 2. Коротко викласти обставини справи(коротко описати фабулу справи);
- 3. Вказати алгоритм вирішення справи (яким чином вдалося відновити права особи, які докази подавалися сторонами, які дії вчинялися сторонами для відновлення права);
- 4. Вказати норми та нормативні акти, які застосовувались при вирішенні справи;
- 5. Проаналізувати рішення суду/судів(першої, апеляційної та касаційної інстанцій), які пройшла справа (які обставини враховані судом, чим керувався суд при винесенні своїх рішень, які висновки зробив суд).

Варіант № 2

1. У вигляді таблиці або схематично: (7 балів)

визначте спільні та відмінні риси матеріальної та майнової відповідальності;

2. Виберіть правильну відповідь у тестовому завданні: (2 по 1 балу = 2бали)

- В разі народження двох і більше дітей, а також при ускладнених пологах тривалість післяродової відпустки становить календарних днів:

- а). 56 днів;
- б). 58 днів;
- в). 59 днів;
- г). 70 днів;
- д). 75 днів;

- На підставі медичного висновку жінкам надається відпустка у зв'язку з вагітністю та пологами тривалістю календарних днів:

- а). 55 днів;
- б). 60 днів;

- в). 70 днів;
- г). 75 днів;
- д). 100 днів;

3. Охарактеризуйте: (8 балів)

трудоий договір, що укладається з надомниками;

4. Аналіз судової практики (8 балів)

Проаналізувати судову справу з трудового права за схемою:

Справа <https://reyestr.court.gov.ua/Review/88712333>

1. Вказати сторони та предмет спору. Посилання на справу з сайту.
2. Коротко викласти обставини справи(коротко описати фабулу справи);
3. Вказати алгоритм вирішення справи (яким чином вдалося відновити права особи, які докази подавалися сторонами, які дії вчинялися сторонами для відновлення права);
4. Вказати норми та нормативні акти, які застосовувались при вирішенні справи;
5. Проаналізувати рішення суду/судів(першої, апеляційної та касаційної інстанцій), які пройшла справа (які обставини враховані судом; чим керувався суд при винесенні своїх рішень, які висновки зробив суд).

Варіант № 3

1. У вигляді таблиці або схематично: (7 балів)

розмежуйте такі поняття, як суміщення і сумісництво;

2. Виберіть правильну відповідь у тестовому завданні: (2 по 1 балу = 2бали)

- Строки випробування при прийнятті на роботу робітників:
 - а). один місяць за погодженням з профспілковим комітетом;
 - б). три місяці за згодою працівників;
 - в). шість місяців за погодженням з відповідним комітетом профспілки;
 - г). строк випробування при прийнятті на роботу робітників не може перевищувати одного кварталу;
 - д). за погодженням з робітником і власником або уповноваженим ним органом – 2 місяці;

- Кого забороняється залучати до надурочних робіт:
 - а). вагітних жінок і жінок, які мають дітей віком до трьох років;
 - б). осіб віком до 21 років;
 - в). жінок, які мають дітей віком 5 років;
 - г). осіб пенсійного віку;
 - д). працівників, які навчаються в загальноосвітніх школах без відриву від виробництва, в дні коли в них немає занять;

3. Охарактеризуйте: (8 балів)

трудоий договір, що укладається з тимчасовими працівниками;

4. Аналіз судової практики (8 балів)

Проаналізувати судову справу з трудового права за схемою:

Справа <https://reyestr.court.gov.ua/Review/88309153>

1. Вказати сторони та предмет спору. Посилання на справу з сайту.
2. Коротко викласти обставини справи(коротко описати фабулу справи);
3. Вказати алгоритм вирішення справи (яким чином вдалося відновити права особи, які докази подавалися сторонами, які дії вчинялися сторонами для відновлення права);
4. Вказати норми та нормативні акти, які застосовувались при вирішенні справи;
5. Проаналізувати рішення суду/судів(першої, апеляційної та касаційної інстанцій), які пройшла справа (які обставини враховані судом; чим керувався суд при винесенні своїх рішень, які висновки зробив суд).

Варіант № 4

1. У вигляді таблиці або схематично: (7 балів)

визначте різницю між наглядом та контролем за додержанням законодавства про працю;

2. Виберіть правильну відповідь у тестовому завданні: (2 по 1 балу = 2бали)

- Укладений безстроковий трудовий договір, працівник має право розірвати, попередивши про це роботодавця письмово за:

- а). за 1 місяць;
- б). за 2 тижня;
- в). за 2 місяця;
- г). за 3 місяця;
- д). за 1 тиждень;

- Роботодавець може застосовувати надурочні роботи лише у виняткових випадках :

- а). у разі невиконання виробничого плану;
- б). у разі виробничої потреби;
- в). після проведення страйку;
- г). при проведенні робіт для відвернення стихійного лиха;
- д). проведення робіт без погодження з профспілковою організацією;

3. Охарактеризуйте: (8 балів)

трудовий договір, що укладається з сезонними працівниками;

4. Аналіз судової практики (8 балів)

Проаналізувати судову справу з трудового права за схемою:

Справа <https://revestr.court.gov.ua/Review/124227055>

- 1. Вказати сторони та предмет спору. Посилання на справу з сайту.
- 2. Коротко викласти обставини справи(коротко описати фабулу справи);
- 3. Вказати алгоритм вирішення справи (яким чином вдалося відновити права особи, які докази подавалися сторонами, які дії вчинялися сторонами для відновлення права);
- 4. Вказати норми та нормативні акти, які застосовувались при вирішенні справи;
- 5. Проаналізувати рішення суду/судів(першої, апеляційної та касаційної інстанцій), які пройшла справа (які обставини враховані судом; чим керувався суд при винесенні своїх рішень, які висновки зробив суд).

Варіант № 5

1. У вигляді таблиці або схематично: (7 балів)

розмежуйте такі поняття, як трудовий договір та цивільно-правовий договір;

2. Виберіть правильну відповідь у тестовому завданні: (2 по 1 балу = 2бали)

- До застосування дисциплінарного стягнення роботодавець повинен зажадати від порушника трудової дисципліни:

- а). усне пояснення;
- б). письмового пояснення працівника;
- в). характеристику на працівника з місця його проживання;
- г). дозвіл партійної організації членом якої є порушник трудової дисципліни;
- д). пояснення члена сім'ї;

- Поділ щорічної відпустки на частини будь-якої тривалості допускається за проханням працівника, при умові, що основна безперервна її частина становить не менше календарних днів:

- а). 5 днів;
- б). 7 днів;
- в). 10 днів;
- г). 12 днів;
- д). 14 днів;

3. Охарактеризуйте: (8 балів)

трудоий договір, що укладається про роботу за сумісництвом та суміщенням професій, посад;

4. Аналіз судової практики (8 балів)

Проаналізувати судову справу з трудового права за схемою:

Справа <https://reyestr.court.gov.ua/Review/88665108>

1. Вказати сторони та предмет спору. Посилання на справу з сайту.
2. Коротко викласти обставини справи(коротко описати фабулу справи);
3. Вказати алгоритм вирішення справи (яким чином вдалося відновити права особи, які докази подавалися сторонами, які дії вчинялися сторонами для відновлення права);
4. Вказати норми та нормативні акти, які застосовувались при вирішенні справи;
5. Проаналізувати рішення суду/судів(першої, апеляційної та касаційної інстанцій), які пройшла справа (які обставини враховані судом; чим керувався суд при винесенні своїх рішень, які висновки зробив суд).

Варіант № 6

1. У вигляді таблиці або схематично: (7 балів)

визначте функції громадського контролю за додержанням законодавства про працю;

2. Виберіть правильну відповідь у тестовому завданні: (2 по 1 балу = 2бали)

- В яких органах у разі укладення трудового договору між працівником і фізичною особою, фізична особа повинна у тижневий строк з моменту фактичного допуску працівника до роботи зареєструвати укладений у письмовій формі трудовий договір:

- а). обласному господарському суді;
- б). обласній раді;
- в). державній службі зайнятості;
- г). обласній профспілковій організації;
- д). обласній державній адміністрації;

- Скорочена тривалість робочого часу – 36 годин встановлюється для працівників:

- а). віком від 15-14 років;
- б). віком від 16-18 років;
- в). віком від 18-19 років;
- г). віком від 20-21 років;
- д). віком від 13-15 років;

3. Охарактеризуйте: (8 балів)

трудоий договір, що укладається з державними службовцями;

4. Аналіз судової практики (8 балів)

Проаналізувати судову справу з трудового права за схемою:

Справа <https://reyestr.court.gov.ua/Review/124795840>

1. Вказати сторони та предмет спору. Посилання на справу з сайту.
2. Коротко викласти обставини справи(коротко описати фабулу справи);
3. Вказати алгоритм вирішення справи (яким чином вдалося відновити права особи, які докази подавалися сторонами, які дії вчинялися сторонами для відновлення права);
4. Вказати норми та нормативні акти, які застосовувались при вирішенні справи;

5. Проаналізувати рішення суду/судів(першої, апеляційної та касаційної інстанцій), які пройшла справа (які обставини враховані судом; чим керувався суд при винесенні своїх рішень, які висновки зробив суд).

Варіант № 7

1. У вигляді таблиці або схематично: (7 балів)

розмежуйте такі поняття, як переведення і переміщення працівника;

2. Виберіть правильну відповідь у тестовому завданні: (2 по 1 балу = 2бали)

- До початку роботи за укладеним трудовим договором роботодавець зобов'язаний:

- а). допустити працівника до роботи без роз'яснення його прав та обов'язків;
- б). не проінформувати працівника про умови праці;
- в). ознайомити працівника з правилами внутрішнього розпорядку;
- г). допустити до роботи працівника без визначення його робочого місця;
- д). видати працівникові посадовий оклад;

- Напередодні вихідних днів тривалість роботи при шестиденному тижні не може перевищувати:

- а). 7 годин 50 хвилин;
- б). 7 годин;
- в). 7 годин 30 хвилин;
- г). 6 годин;
- д). 5 годин;

3. Охарактеризуйте: (8 балів)

трудовий договір, що укладається з молодими фахівцями та неповнолітніми працівниками;

4. Аналіз судової практики (8 балів)

Проаналізувати судову справу з трудового права за схемою:

Справа <https://reyestr.court.gov.ua/Review/108794144>

- 1. Вказати сторони та предмет спору. Посилання на справу з сайту.
- 2. Коротко викласти обставини справи(коротко описати факти справи);
- 3. Вказати алгоритм вирішення справи (яким чином вдалося відновити права особи, які докази подавалися сторонами, які дії вчинялися сторонами для відновлення права);
- 4. Вказати норми та нормативні акти, які застосовувались при вирішенні справи;
- 5. Проаналізувати рішення суду/судів(першої, апеляційної та касаційної інстанцій), які пройшла справа (які обставини враховані судом; чим керувався суд при винесенні своїх рішень, які висновки зробив суд).

Варіант № 8

1. У вигляді таблиці або схематично: (7 балів)

визначте види трудових спорів (індивідуальних та колективних);

2. Виберіть правильну відповідь у тестовому завданні: (2 по 1 балу = 2бали)

- Зобов'язання роботодавця щодо виконання трудового договору:

- а). виплачувати працівникові заробітну плату, з порушенням строків вказаних в колективному договорі;
- б). забезпечувати не належні умови праці;
- в). зобов'язаний виконувати умови колективного договору;
- г). зобов'язаний накладати адміністративні стягнення;
- д). зобов'язаний неналежним чином виконувати умови трудового договору;

- Порядок застосування заохочень до працівників підприємств, установ, організацій:
- а). власником або уповноваженим ним органом без погодження із профспілковим комітетом підприємства;
 - б). власником або уповноваженим ним органом за погодженням з робітником;
 - в). власником або уповноваженим ним органом за погодженням із членами бригади;
 - г). власником або уповноваженим ним органом за погодженням із профспілковим комітетом підприємства;
 - д). адміністрацією підприємства без занесення у трудову книжку;

3. Охарактеризуйте: (8 балів)

трудоий договір, що укладається з інвалідами;

4. Аналіз судової практики (8 балів)

Проаналізувати судову справу з трудового права за схемою:

Справа <https://reyestr.court.gov.ua/Review/123808878>

1. Вказати сторони та предмет спору. Посилання на справу з сайту.
2. Коротко викласти обставини справи(коротко описати фабулу справи);
3. Вказати алгоритм вирішення справи (яким чином вдалося відновити права особи, які докази подавалися сторонами, які дії вчинялися сторонами для відновлення права);
4. Вказати норми та нормативні акти, які застосовувались при вирішенні справи;
5. Проаналізувати рішення суду/судів(першої, апеляційної та касаційної інстанцій), які пройшла справа (які обставини враховані судом; чим керувався суд при винесенні своїх рішень, які висновки зробив суд).

Варіант № 9

1. У вигляді таблиці або схематично: (7 балів)

розмежуйте такі поняття, як основний та неосновний робочий час;

2. Виберіть правильну відповідь у тестовому завданні: (2 по 1 балу = 2бали)

- Яким особам, при прийнятті на роботу встановлюється випробування:
- а). особам, які не досягли 18 років;
 - б). особам, звільненим в запас з військової чи альтернативної (невійськової) служби;
 - в). інвалідам, яких направлено на роботу відповідно до рекомендацій медико-соціальної експертизи;
 - г). молодим фахівцям після закінчення вищих навчальних закладів;
 - д). обумовлюється угодою сторін;
- Органи, які правомочні застосовувати дисциплінарні стягнення:
- а). керівник структурного підрозділу;
 - б). начальник відділу кадрів;
 - в). заступник керівника підприємства в присутності керівника підприємства;
 - г). керівник бригади (бригадир);
 - д). керівник підприємства, установи, організації, який користується правом прийому та звільнення з роботи;

3. Охарактеризуйте: (8 балів)

трудоий договір, що укладається з іноземними працівниками;

4. Аналіз судової практики (8 балів)

Проаналізувати судову справу з трудового права за схемою:

Справа <https://reyestr.court.gov.ua/Review/124457622>

1. Вказати сторони та предмет спору. Посилання на справу з сайту.
2. Коротко викласти обставини справи(коротко описати фабулу справи);

3. Вказати алгоритм вирішення справи (яким чином вдалося відновити права особи, які докази подавалися сторонами, які дії вчинялися сторонами для відновлення права);
4. Вказати норми та нормативні акти, які застосовувались при вирішенні справи;
5. Проаналізувати рішення суду/судів(першої, апеляційної та касаційної інстанцій), які пройшла справа (які обставини враховані судом; чим керувався суд при винесенні своїх рішень, які висновки зробив суд).

Варіант № 10

1. У вигляді таблиці або схематично: (7 балів)

визначте ознаки скороченого робочого часу;

2. Виберіть правильну відповідь у тестовому завданні: (2 по 1 балу = 2бали)

- Щорічна основна відпустка надається працівникам тривалістю не менше:

- а). 24 календарних дні;
- б). 24 робочих дні;
- в). 15 робочих дні;
- г). 1 місяць;
- д). 2 місяця без погодження з профспілковим комітетом;

- Для працівників, зайнятих на роботах з шкідливими умовами праці, скорочена тижнева тривалість робочого часу встановлюється не більше, як:

- а). 39 годин;
- б). з 39 до 37 годин;
- в). не більше як 36 годин на тиждень;
- г). 40 годин за згодою робітників;
- д). 38 годин за рішенням облдержадміністрації;

3. Охарактеризуйте: (8 балів)

трудовий договір, що укладається з роботодавцем – фізичною особою;

4. Аналіз судової практики (8 балів)

Проаналізувати судову справу з трудового права за схемою:

Справа <https://reyestr.court.gov.ua/Review/108949030>

1. Вказати сторони та предмет спору. Посилання на справу з сайту.
2. Коротко викласти обставини справи(коротко описати факти справи);
3. Вказати алгоритм вирішення справи (яким чином вдалося відновити права особи, які докази подавалися сторонами, які дії вчинялися сторонами для відновлення права);
4. Вказати норми та нормативні акти, які застосовувались при вирішенні справи;
5. Проаналізувати рішення суду/судів(першої, апеляційної та касаційної інстанцій), які пройшла справа (які обставини враховані судом; чим керувався суд при винесенні своїх рішень, які висновки зробив суд).

Варіант № 11

1. У вигляді таблиці або схематично: (7 балів)

визначте відмінності між дисциплінарною та матеріальною відповідальністю;

2. Виберіть правильну відповідь у тестовому завданні: (2 по 1 балу = 2 бали)

- Які дисциплінарні стягнення можуть бути застосовані роботодавцем до працівника за порушення ним трудової дисципліни:

- а). зауваження;
- б). суворого догана;
- в). звільнення;
- г). попередження;
- д). перевід на нижчеоплачувану роботу;

- Щорічна основна та додаткова відпустки повної тривалості у перший рік роботи надаються працівникам після закінчення:

- а). одного календарного року;
- б). одного робочого року;
- в). після шести місяців безперервної роботи на даному підприємстві;
- г). після одинадцяти місяців безперервної роботи на даному підприємстві;
- д). після дев'яти місяців безперервної роботи на одному підприємстві;

3. Охарактеризуйте: (8 балів)

грошову та натуральну форми оплати праці;

4. Аналіз судової практики (8 балів)

Проаналізувати судову справу з трудового права за схемою:

Справа <https://reyestr.court.gov.ua/Review/124094887>

1. Вказати сторони та предмет спору. Посилання на справу з сайту.
2. Коротко викласти обставини справи(коротко описати фабулу справи);
3. Вказати алгоритм вирішення справи (яким чином вдалося відновити права особи, які докази подавалися сторонами, які дії вчинялися сторонами для відновлення права);
4. Вказати норми та нормативні акти, які застосовувались при вирішенні справи;
5. Проаналізувати рішення суду/судів(першої, апеляційної та касаційної інстанцій), які пройшла справа (які обставини враховані судом; чим керувався суд при винесенні своїх рішень, які висновки зробив суд).

Варіант № 12

1. У вигляді таблиці або схематично: (7 балів)

визначте співвідношення понять час відпочинку та відпустки;

2. Виберіть правильну відповідь у тестовому завданні: (2 по 1 балу = 2бали)

- При роботі в нічний час встановлена тривалість роботи (зміни) скорочується на яку кількість годин:

- а). 4 години;
- б). 3 години;
- в). 2 години;
- г). 1 година;
- д). не скорочується;

- Особам віком до 18 років надається щорічна відпустка:

- а). 18 днів;
- б). 20 днів;
- в). 24 дні;
- г). 30 днів;
- д). 31 день;

3. Охарактеризуйте: (8 балів)

питання, які вирішуються у сфері державного та договірною регулювання заробітної плати;

4. Аналіз судової практики (8 балів)

Проаналізувати судову справу з трудового права за схемою:

Справа <https://reyestr.court.gov.ua/Review/124242743>

1. Вказати сторони та предмет спору. Посилання на справу з сайту.
2. Коротко викласти обставини справи(коротко описати фабулу справи);

3. Вказати алгоритм вирішення справи (яким чином вдалося відновити права особи, які докази подавалися сторонами, які дії вчинялися сторонами для відновлення права);
4. Вказати норми та нормативні акти, які застосовувались при вирішенні справи;
5. Проаналізувати рішення суду/судів(першої, апеляційної та касаційної інстанцій), які пройшла справа (які обставини враховані судом; чим керувався суд при винесенні своїх рішень, які висновки зробив суд).

Варіант № 13

1. У вигляді таблиці або схематично: (7 балів)

визначте підстави застосування до працівника за трудове правопорушення дисциплінарної та матеріальної відповідальності;

2. Виберіть правильну відповідь у тестовому завданні: (2 по 1 балу = 2бали)

- Впродовж скількох днів, роботодавець повинен оформити трудову книжку, якщо працівник раніше не працював:

- а). одного місяця;
- б). п'ятнадцяти днів;
- в). п'яти днів;
- г). десяти робочих днів;
- д). після завершення одного робочого дня;

- Нічним вважається час:

- а). з 8 годин вечора до 7 годин ранку;
- б). з 9 годин вечора до 6 годин ранку;
- в). з 10 годин вечора до 5 годин вечора;
- г). з 10 годин вечора до 6 годин ранку;
- д). з 11 годин вечора до 7 годин ранку;

3. Охарактеризуйте: (8 балів)

сучасні методи забезпечення трудової дисципліни на підприємстві, в установі, організації;

4. Аналіз судової практики (8 балів):

Проаналізувати судову справу з трудового права за схемою:

Справа <https://reyestr.court.gov.ua/Review/116449385>

1. Вказати сторони та предмет спору. Посилання на справу з сайту.
2. Коротко викласти обставини справи(коротко описати фабулу справи);
3. Вказати алгоритм вирішення справи (яким чином вдалося відновити права особи, які докази подавалися сторонами, які дії вчинялися сторонами для відновлення права);
4. Вказати норми та нормативні акти, які застосовувались при вирішенні справи;
5. Проаналізувати рішення суду/судів(першої, апеляційної та касаційної інстанцій), які пройшла справа (які обставини враховані судом; чим керувався суд при винесенні своїх рішень, які висновки зробив суд).

Варіант № 14

1. У вигляді таблиці або схематично: (7 балів)

визначте співвідношення понять оплата праці та заробітна плата;

2. Виберіть правильну відповідь у тестовому завданні: (2 по 1 балу = 2бали)

- Працівникам надається перерва для відпочинку і харчування тривалістю не більше:

- а). 2 години 30 хвилин;
- б). 3 години;
- в). 2 години;

- г). 4 години за погодженням з профспілковим комітетом;
- д). більше трьох годин на вимогу трудового колективу;

- Які працівники мають переважне право на залишенні на роботі при рівних умовах продуктивності і кваліфікації:

- а). працівники пенсійного віку, чоловіки – 60 років, жінки – 55 років;
- б). пенсіонери I та II групи;
- в). автори винаходів, корисних моделей, промислових зразків і раціоналізаторських пропозицій;
- г). особи з числа депортованих з України, протягом 2 років з часу повернення на постійне місце проживання до України;
- д). робітники, які не використали основну щорічну відпустку;

3. Охарактеризуйте: (8 балів)

види матеріальних допомог і соціальних послуг, що здійснюються за загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності.

4. Аналіз судової практики (8 балів)

Проаналізувати судову справу з трудового права за схемою:

Справа <https://reyestr.court.gov.ua/Review/108658233>

1. Вказати сторони та предмет спору. Посилання на справу з сайту.
2. Коротко викласти обставини справи(коротко описати фабулу справи);
3. Вказати алгоритм вирішення справи (яким чином вдалося відновити права особи, які докази подавалися сторонами, які дії вчинялися сторонами для відновлення права);
4. Вказати норми та нормативні акти, які застосовувались при вирішенні справи;
5. Проаналізувати рішення суду/судів(першої, апеляційної та касаційної інстанцій), які пройшла справа (які обставини враховані судом; чим керувався суд при винесенні своїх рішень, які висновки зробив суд).

Варіант № 15

1. У вигляді таблиці або схематично: (7 балів)

визначте різницю між системами та формами оплати праці;

2. Виберіть правильну відповідь у тестовому завданні: (2 по 1 балу = 2бали)

- Забороняється залучати до роботи в нічний час:

- а). осіб віком до 50 років – жінок;
- б). осіб віком до 55 років – чоловіків;
- в). осіб віком до 19 років;
- г). осіб після 60 років;
- д). осіб молодших 18 років;

- Роботодавець зобов'язаний встановити неповний робочий день або неповний робочий тиждень вагітній жінці або жінці, яка має дитину віком до:

- а). до 14 років;
- б). до 15 років;
- в). до 16 років;
- г). до 18 років;
- д). осіб старше 18 років;

3. Охарактеризуйте: (8 балів)

суб'єкти та об'єкти загальнообов'язкового державного соціального страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності;

4. Аналіз судової практики (8 балів):

Проаналізувати судову справу з трудового права за схемою.

Справа <https://reyestr.court.gov.ua/Review/117304279>

1. Вказати сторони та предмет спору. Посилання на справу з сайту.
2. Коротко викласти обставини справи(коротко описати фабулу справи);
3. Вказати алгоритм вирішення справи (яким чином вдалося відновити права особи, які докази подавалися сторонами, які дії вчинялися сторонами для відновлення права);
4. Вказати норми та нормативні акти, які застосовувались при вирішенні справи;
5. Проаналізувати рішення суду/судів(першої, апеляційної та касаційної інстанцій), які пройшла справа (які обставини враховані судом, чим керувався суд при винесенні своїх рішень, які висновки зробив суд).